

Remiss Specialisttandvård-Checklista

Författat av: Carl-Fredrik Arnelund, Chef för Specialisttandvården

Berett av: Folktandvårdens vårdråd, Specialisttandvårdens ledningsgrupp, ämnesföreträdare STV

Beslutat av: Ola Fernberg, Tandvårdsdirektör

Syfte

Syftet med dokumentet är att beskriva hur ett adekvat underlag för remitterad specialisttandvård bör utformas. Utifrån patientens unika situation måste remissen vara så beskrivande i text och övrigt underlag att mottagande specialitet kan göra korrekt prioritering inför fortsatt omhändertagande.

Nedan beskrivs önskad utformning per specialitet.

BETTFYSIOLOGI

Anledning till remissen

En tydlig frågeställning inklusive eventuella önskemål.

Allmän och lokal anamnes

En kortfattad anamnes och uppgifter som är relevanta för frågeställningen.

Allmän anamnes: sjukdomar, mediciner etc.

Lokal anamnes: Patientens bettfysiologiska symptombild samt kliniskt bettfysiologiskt status, dvs palpationsömheter, käkledsljud, gapförmåga i millimeter, bettförhållande etc.

Tentativ bettfysiologisk diagnos.

Utförd bettfysiologisk behandling

Beskrivning av tidigare eller pågående bettfysiologisk behandling som utförts på kliniken och resultatet av detta.

Övrigt underlag

Bifoga aktuella röntgen om annat journalsystem än Lifecare Dental.

Föreligger språksvårigheter som kräver tolk? Ange språk.

Kontrollera att adress och telefonnummer till patienten är aktuella.

Information till patienten

Patienten ska vara informerad om att bettfysiologiutredningen utförs vid Folktandvårdens Centrum för specialisttandvård avd för bettfysiologi, Klostergatan 26 Örebro samt kostnaden för första utredningen (108SR).

Aktuella väntetider

Akuta remisser (prio 1) fördelas till tandläkare för omhändertagande inom 3 månader. Akuta bettfysiologiska besvär är ovanligt och därmed bör du som remittent kontakta oss per telefon för konsultation innan akutremissen skickas.

Akuta remisser gäller:

- Kraftigt trauma mot käkled/käkmskler
- Luxation
- Kraftig smärtbild (allmän påverkan)
- Aktiv artrit i samband med allmän ledsjukdom
- Aktiv artrit med förvärrad besvärsbild
- Utredning av om det kan finnas bettfysiologiska orsaker till patientens svåra allmänmedicinska tillstånd (önskemål ifrån sjukvården om snabb utredning)
- Barn med svår smärta och/eller svår funktionsstörning

För remisser på barn och ungdomar gäller att

- Remiss gällande bettfysiologisk behandling på barn och ungdomar till och med 19 år skickas till pedodontikliniken.

Exempel på remiss

Anledning till remissen: Tacksam för utredning och behandling av smärta höger käkled.

Allmän anamnes: 21-årig patient som medicinerar med Levaxin, annars fullt frisk.

Lokal anamnes: Patient med käkledsmärta höger sida sedan 6 månader tillbaka. Smärta vid tuggning, ingen vilosmärta.

Palpationsöm över höger käkled samt m.masseter bilateralt. Övrig käkmuskulatur u a. Inga käkledsljud.

Gapförmåga 43mm med smärta höger käkled som är igenkänd. Öppet bett frontalt.

Patienten medveten om nattlig tandpressning.

Tentativ diagnos: myalgi, artralgi höger

Utförd bettfysiologisk behandling: Plan hård stabiliseringsskena i ök har framställts och lämnats ut för 4 månader sedan. Pat använder skenan varje natt, dock kvarstår smärta höger käkled. Patienten har även fått instruktion i avslappningsövning, som utförs 3 gånger/dag.

Aktuella väntetider

Akuta remisser (prio 1) fördelas till tandläkare för omedelbart omhändertagande. Övriga remisser behandlas med förtur (prio 2) alternativt sätts upp på väntelista med en beräknad väntetid på cirka tre månader (prio 3).

Under väntetiden ber vi att du som remittent själv, i möjligaste mån, tar hand om eventuella akuta behandlingsbehov samt om indicerat erbjuder utökad profylax. Ta gärna kontakt med oss för råd och planering.

ENDODONTI

Anledning till remissen

En tydlig beskrivning av den endodontiska frågeställningen och önskemålet med remissen. Viktigt med ett tillräckligt och aktuellt röntgenunderlag med två olika projektioner.

Allmän och lokal anamnes

Kortfattad anamnes och uppgifter som är av betydelse för en endodontisk utredning.

Allmän anamnes: Sjukdomar, mediciner

Lokal anamnes: På aktuell/aktuella och angränsande tänder bör det framgå vitalitet, ömhet (apikal-, kron-, perkussionsömhet) mobilitet samt beskrivning av omgivande mjukvävnad. Kort beskrivning av problemet, tentativa diagnos och tilltänkt terapi efter endodontisk behandling.

Information till patienten

Patienten ska vara informerad om att undersökning och ev behandling sker på Folktandvårdens Centrum för specialisttandvård avd för endodonti, Klostergatan 26 Örebro samt om ungefärlig kostnad. Fullständigt kostnadsförslag lämnas av oss till patienten i samband med undersökning. Åtgärds-koder 107 SR undersökning, 504 SR ordinär rotbehandling av molar och 541 SR apikalkirurgisk behandling (kostnaden varierar beroende på patientens högkostnadsbelopp).

Övrigt underlag och information

Bifoga aktuella röntgenbilder om annat journalsystem än Lifecare Dental.

Det ska framgå om patienten har särskilda behov och om det föreligger behandlingssvårigheter såsom exempelvis en rullstolsbunden person, kooperationsbegränsningar eller inskolningsbehov.

Föreligger språksvårigheter som kräver tolk? Vilket språk?

Fullständiga telefonnummer: hem, arbete och mobilnummer.

Det bör framgå av remissen om endodontibehandling är förhandsprövad för de patienter som detta är aktuellt för, eller om behandlingen ska interdebiteras t ex vid filfraktur.

Akutremisser

För att kunna erbjuda remitterade akutpatienter en tid hos oss så snart som möjligt kan du som remittent hjälpa oss och patienten genom att per telefon informera oss om att du skickat en akutremiss.

Konsultationsremisser

Remissutförande gäller som för remisser.

En konsultationsremiss ställer ytterligare krav på den kliniska beskrivningen samt ordentlig röntgenunderlag med minst två röntgenbilder i olika projektion. Ortoradiell + mesialexcentrisk eller distalexcentrisk. Allt för att ges en adekvat möjlighet att bedöma och besvara remissen. Var noggrann med att ange telefonnummer som vi kan nå er på om vi skulle behöva konsultera eller komplettera remissen.

ODONTOLOGISK RADIOLOGI

Anledning till remissen

En tydlig frågeställning och beskrivning av ändamålet med den önskade röntgenutredningen underlättar valet av berättigad radiologisk teknik och optimerar röntgenutredningen till en så låg stråldos som möjligt. Remisstexten är avgörande för berättigandebedömningen, fortsatt

radiologiskutredning och utlåtande inom radiologin. Huvudansvaret för berättigandebedömningen ligger alltid på remissmotagaren enligt Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter.

Exempel på en frågeställning

Utredning och lägesbestämning av tand 38 i förhållande till angränsande strukturer inför ett operativt avlägsnande. (Beroende på tandens läge kan olika radiologiska tekniker vara indicerade såsom intraorala bilder, panoramabild eller volymtomografi)

Allmän och lokal anamnes

Kortfattad anamnes och uppgifter som är av betydelse för röntgenutredning.

Allmän anamnes: Sjukdomar, benvåverkande terapi såsom en tidigare strålbehandling (i så fall var på kroppen och när) läkemedel exempelvis bisfosfonater, cytostatika, hormonpreparat.

Lokal anamnes: På aktuell/aktuella och angränsande tänder bör det framgå vitalitet, ömhet (apikal-, kron-, perkussionsömhet) mobilitet samt beskrivning av omgivande mjukvävnad.

Symptom och den kliniska beskrivningen, i både den lokala och den allmänna anamnesen, berikar remissen och förståelsen för både patientens besvär och behandlarens frågor.

Information till patienten

Patienten ska vara informerad om att röntgenundersökningen utförs på Folktandvårdens Centrum för specialisttandvård, avd för odontologisk radiologi, Klostergatan 26 Örebro och att inga metallföremål ska bäras i huvud- och halsområdet. Kostnadsförslaget lämnas av oss till patienten i samband med kallelsen till röntgenavdelningen.

Övrigt underlag och information

Bifoga aktuella röntgenbilder om annat journalsystem än Lifecare Dental.

Det ska framgå om patienten har särskilda behov och om det föreligger behandlingssvårigheter såsom exempelvis en rullstolsbunden person, kooperationsbegränsningar eller inskolningsbehov.

Föreligger språksvårigheter som kräver tolk? Vilket språk?

Fullständiga telefonnummer: hem, arbete och mobilnummer.

Det bör framgå av remissen om röntgenundersökningen är förhandsprövad för de patienter som detta är aktuellt, om det är interndebering eller om det är sjukvårdstaxa som gäller.

(Sjukvårdstaxa gäller patienter remitterade från Käkkirurgiska kliniken.)

Akutremisser

För att kunna erbjuda remitterade akutpatienter en tid hos oss så snart som möjligt kan du som remittent ta kontakt med oss per telefon och informera oss om att du skickat en akutremiss.

Konsultremisser

Remissutförande gäller som för remisser. Var noggrann med att ange telefonnummer som vi kan nå er på om vi skulle behöva konsultera eller komplettera remissen.

Ytterligare information om röntgenremisser finns på:

<https://www.internetodontologi.se/radiologi/rontgenremiss/>

PROTETIK

Anledning till remissen

En tydlig frågeställning inklusive eventuella önskemål.

Är det en konsultationsremiss eller en remiss rörande protetisk behandling?

Allmän och lokal anamnes

En kortfattad anamnes och uppgifter som är relevanta för frågeställningen.

Allmän anamnes: Sjukdomar, mediciner mm.

Lokal anamnes: Kliniskt status, patientens besvär och önskemål.

Övrigt underlag och information

Underlag som behövs är aktuella röntgen på tänder/tandområden där konsultation eller behandling önskas/planeras. Vid mer omfattande konsultation avseende protetiska frågeställningar behövs helstatus/panorama. Foton extraoralt med leende samt intraoralt framifrån, från sidan och ocklusal vy underlättar helhetsbedömning och terapiplanering

Föreligger språksvårigheter som kräver tolk? Vilket språk?

Fullständiga telefonnummer till patienten: hem, arbete och mobilnummer.

Om möjligt - information om patienten betalar själv eller om någon annan planeras stå för kostnaden.

Information till patienten

Patienten ska vara informerad om att protetisk undersökning och behandling utförs vid Folk tandvårdens Centrum för specialisttandvård, Klostergatan 26 Örebro.

Under väntetiden ber vi att du som remittent själv, i möjligaste mån, tar hand om eventuella akuta behandlingsbehov samt om indicerat erbjuder utökad profylax.

Det innebär att patienten ska vara kariologiskt och parodontalt infektionssanerad; dvs kariesangrepp bör vara excaverade och försedda med temporära fyllningar, icke-behandlingsbara rotrester med tydlig apikal parodontit extraherade och behandling av marginal parodontit påbörjad.

Ta gärna kontakt med oss för råd och planering.

Akutremisser

För att kunna erbjuda remitterade akutpatienter en tid hos oss så snart som möjligt kan du som remittent hjälpa oss och patienten genom att per telefon informera oss om att du skickat en akutremiss.

ORTODONTI

Se riktlinjer/rutiner inom ortodontiprocessen via ortodontins intranätssida, länk

<http://intra.orebroll.se/samarbeten--projekt/professionsnatverk/ortodonti/>

PARODONTOLOGI

Anledning till remissen

En tydlig frågeställning inklusive eventuella önskemål

Allmän och lokal anamnes

En kortfattad anamnes och uppgifter som är av betydelse för frågeställningen.

Allmän anamnes: Sjukdomar, mediciner etc.

Lokal anamnes: Patientens kliniska status och ev symtom.

Övrigt underlag och information

Bifoga aktuella röntgen om annat journalsystem än Lifecare Dental.

Föreligger språksvårigheter som kräver tolk? Vilket språk?

Fullständiga telefonnummer: hem, arbete och mobilnummer.

Information till patienten

Patienten skall vara informerad om att behandlingen utförs vid Folktandvårdens Centrum för specialisttandvård, Klostergatan 26 Örebro, samt kostnad för utredningen (107s-108s)

För patienter med ett protetiskt behandlingsbehov t ex implantatprotetik bör remissen i första hand skickas till protetikavdelningen.

Rutinen nedan gäller remisser med remissorsak parodontit och/eller periimplantit. Övriga remissorsaker hanteras enligt separat rutin.

1. När patienten har genomgått den mer intensiva icke kirurgiska - samt eventuella kirurgiska behandlingen, och av parodontolog bedöms kunna övergå i stödbehandling skickas ett delsvar till remittent. Där skrivs att patienten kommer fortsätta på stödbehandling tills vidare.
2. Ytterligare delsvar (genom brevlådan) bör skrivas vid förändringar i patientens tillstånd och/eller ändringar i terapiplanering
3. Patienten avslutas när status ser så stabilt ut så det inte längre kräver specialisttandvård. Vid varje ny bedömning görs en avvägning för att besluta om avslut eller ej. Patienten tas upp på terapimöte vid osäkerhet. En parodontal behandling tar oftast flera år. Då inkluderat ca 1 år aktiv icke kirurgisk behandling, ytterligare 1 år för kirurgisk behandling med efterföljande läkningskontroller. Därefter behövs en period för att kunna bedöma stabilitet av parodontal sjukdom.
4. När patienten uppvisar stabilt status avslutas remissen, för att överföra ansvaret för stödbehandlingen till remittenten. I remissvaret ska framgå hur fortsatt stödbehandling bör se ut. I enstaka fall kan patientens tillstånd kräva fortsatt behandling på Parodavdelningen. Remissen lämnas öppen under hela den period då denne får sin behandling på Parodavdelningen.

PEDODONTI

Anledning till remissen

En tydlig frågeställning inklusive eventuella önskemål rörande omhändertagande, exempelvis inskolning och/eller enstaka åtgärd. Föreligger endast odontologisk frågeställning eller även annat såsom exempelvis komplicerade medicinska, sociala eller psykologiska förhållanden?

Allmän och lokal anamnes

En kortfattad anamnes och uppgifter som är av betydelse för frågeställningen, exempelvis tidigare utredning/ behandling i aktuellt område samt symtom.

Övrigt underlag och information

Bifoga aktuella röntgen om annat journalsystem än Lifecare Dental.

I flertalet fall är det önskvärt med två röntgenbilder i olika projektioner, t.ex. vid trauma eller endodontiska frågeställningar.

Bifoga kliniska foton vid remisser rörande munslemhinneförändringar. Kliniska foton kan även vara av värde i andra fall, t ex grav karies – ringa ålder.

Föreligger språksvårigheter som kräver tolk? Vilket språk?

Fullständiga telefonnummer: hem, arbete och mobilnummer.

Information till patienten

Förbered alltid patienten/vårdnadshavare inför första besöket på pedodontin genom att förankra remissen hos föräldern.

Akutremisser

För att kunna erbjuda remitterade akutpatienter en tid hos oss så snart som möjligt kan du som remittent hjälpa oss och patienten genom att per telefon informera oss om att du skickat en akutremiss.

Remisser

Pedodontin tar endast emot remisser på barn och ungdomar till och med 19-års ålder. Från 20-års ålder skickas remiss till specialistkliniken för det aktuella behovet. Remittenten ansvarar för att remiss sänds till rätt remissmottagande klinik. Mottagande klinik kan inte vidarebefordra remiss som skickats till fel klinik. Remittenten måste återkalla remissen, och sända ny remiss till rätt klinik.

För remisser på barn och ungdomar till och med 19 år gäller att:

- Remiss gällande röntgenundersökning skickas direkt till röntgenkliniken.
- Remiss gällande implantatbehandling skickas direkt till protetikkliniken.
- [Remiss gällande visdomstandskirurgi skickas till pedodontikliniken](#)
- Remiss gällande bettfysiologisk behandling för barn och ungdomar till och med 19 år skickas till pedodontikliniken.
- Remiss gällande önskemål narkosbehandling skickas till pedodontikliniken. Indikationen för eventuell narkostandvård bedöms av tandläkare på pedodontikliniken.
- Remiss gällande all övrig behandling skickas till pedodontikliniken.

Barnkonventionen och barnchecklistan har beaktats vid beredning av denna riktlinje.